

RAADSVORSTEL GEMEENTE SOEST

Portefeuillehouder:

Anne Sterenberg

Zaaknummer:

976805

Onderwerp:

indexeringsbeleid subsidies sociaal domein

Openbaar

Is geheimhouding aan de orde?

Nee

Voorgesteld raadsbesluit

1. Kennis te nemen van de door het college vastgestelde indexeringsregeling subsidies binnen het sociaal domein 2026.
2. De Algemene Subsidieverordening Soest 2020 te wijzigen door toevoeging van Artikel 5a, waarin is opgenomen dat het college jaarlijks subsidieplafonds indexeert op basis van de door het college vastgestelde indexeringsregeling.
3. De financiële consequenties van het raadsvoorstel te betrekken bij de kadernota en de begroting 2026.

Samenvatting

Het college stelt de raad voor om subsidieplafonds jaarlijks te indexeren op basis van de consumentenprijsindex (CPI) en cao-loonontwikkelingen. Dit voorkomt koopkrachtverlies bij maatschappelijke organisaties en draagt bij aan het behoud van toegankelijke en kwalitatief goede voorzieningen. Het indexeren via subsidieplafonds is een transparante, doelmatige aanpak die aansluit bij de beschikbare financiële ruimte van de gemeente.

Aanleiding

De gemeenteraad van Soest heeft via de motie *“Indexering”* (registratienummer 20231207 5b M1), vastgesteld op 7 december 2023 bij de behandeling van de Cultuurnota 2024-2028, het college verzocht om met een structurele oplossing te komen voor de indexering van subsidies.

Op dit moment worden de loonkosten van professionele subsidieontvangers die vallen onder het BCF-regime (bijvoorbeeld binnen het sociaal werk en de cultuursector) reeds jaarlijks aangepast op basis van cao-afspraken.

Het ontwikkelen van een indexeringsbeleid voor subsidies in het sociaal domein leidt echter tot meer rechtmatigheid, eenduidigheid en verlichting van administratieve lasten voor zowel maatschappelijke partners als beleidsadviseurs.

Door het toepassen van een transparante en uniforme systematiek voor prijs- en loonindexatie worden de gemeentelijke subsidiebudgetten op structurele wijze aangepast aan de maatschappelijke en economische realiteit. Doel hiervan is om maatschappelijke behoeften en gemeentelijke financiële kaders met elkaar in balans te brengen.

Het streven naar eenduidigheid en uniformiteit voorkomt willekeur en biedt helderheid over de opbouw en ontwikkeling van subsidiebudgetten in de tijd.

Het nieuwe indexeringsbeleid heeft uitsluitend betrekking op het sociale domein en derhalve niet op het fysieke domein van de gemeentelijke taakuitoefening.

Beoogd resultaat

Het vaststellen van een uniform indexeringsbeleid voor subsidies binnen het sociaal domein in Soest dat bijdraagt aan de continuïteit van maatschappelijke voorzieningen, structureel koopkrachtverlies voorkomt en flexibiliteit biedt door de indexering jaarlijks af te stemmen op de financiële ruimte binnen de gemeentelijke begroting.

Argumenten

1.1 Het vaststellen van een uniform indexeringsbeleid voor subsidies zorgt voor aansluiting van de subsidies bij loon- en prijsontwikkelingen.

Materiële kosten worden aangepast op basis van de Consumentenprijsindex (CPI) van het voorgaande jaar. Personele kosten van

professionele subsidieontvangers worden aangepast aan de loonontwikkeling zoals opgenomen in de cao's die van toepassing zijn op deze gesubsidieerde instellingen met personeel in dienst (de zogeheten professionele subsidieontvangers).

Deze methodiek sluit aan op de daadwerkelijke kostenontwikkeling van maatschappelijke organisaties en voorkomt structureel koopkrachtverlies. Het biedt een transparante en uniforme systematiek die eenvoudig uitvoerbaar is en recht doet aan de financiële realiteit van uitvoerende partners.

1.2 Het is van belang dat de raad inzicht heeft in de beleidsuitvoering.

Door kennis te nemen van de regeling, houdt de raad zicht op de wijze waarop beleidsdoelen financieel worden ondersteund. De raad blijft kaderstellend, ook al is uitvoering collegebevoegdheid. Transparantie hoort bij goed bestuur.

1.3 De vaststelling van de indexeringsregeling is juridisch zuiver.

De indexeringsregeling is een collegebevoegdheid, en behoeft formeel geen goedkeuring van de raad. Artikel 160 Gemeentewet bepaalt dat het college verantwoordelijk is voor uitvoering van beleid en vaststelling van subsidies binnen de (financiële) kaders.

2.1 De indexering sluit aan bij het beleid van de gemeente Soest.

De raad heeft eerder uitgesproken dat voorspelbaarheid en continuïteit in subsidierelaties belangrijk zijn. In eerdere kaders, zoals de begroting en het coalitieakkoord, is het belang van sterke partners in het sociaal domein benoemd.

2.2 Opname van een indexeringsartikel in de ASV zorgt voor juridische borging.

Het expliciet opnemen van indexering in de ASV geeft duidelijkheid aan organisaties én aan de uitvoeringspraktijk.

Uitvoeringsregels zonder grondslag in een verordening missen juridische verankering en zijn kwetsbaarder bij bezwaar/beroep.

2.3 De indexering van subsidies zorgt voor herstel van koopkracht.

Door de jaarlijkse indexering worden subsidieplafonds aangepast aan de werkelijke kostenontwikkelingen, waardoor maatschappelijke organisaties hun koopkracht behouden en voorzieningen toegankelijk en van hoge kwaliteit blijven.

2.4 De indexering van subsidies draagt bij aan een eerlijke loonontwikkeling.

De koppeling aan cao-stijgingen waarborgt dat personeelskosten van professionele subsidieontvangers op een eerlijke manier worden gecompenseerd.

2.5 Het indexeringsartikel in de ASV draagt bij aan transparantie en doelmatigheid.

Door de subsidieplafonds te indexeren in plaats van individuele subsidies, ontstaat een efficiënte en overzichtelijke aanpak.

2.6 Het indexeringsartikel leidt tot flexibel beleid.

De jaarlijkse vaststelling van indexering biedt ruimte om de financiële verantwoordelijkheid van de gemeente te waarborgen.

3.1 De kosten van de indexering dienen structureel te worden geborgd.

Het is van belang dat de kosten van de indexering van subsidies binnen het sociaal domein worden opgenomen in de meerjarenbegroting zodat deze structureel geborgd zijn.

3.2 Het opnemen van de kosten van indexering in de begroting voorkomt ad-hoc besluitvorming.

Opnemen in de begroting voorkomt dat bij elke subsidieronde discussie ontstaat over 'ruimte voor indexatie'. Dit biedt stabiliteit en voorspelbaarheid voor zowel raad als subsidiepartners.

Kanttekeningen

2.2 De indexering is afhankelijk van de financiële ruimte van de gemeente.

De indexering van subsidies is een structureel uitgangspunt binnen het nieuwe beleid, gebaseerd op cao-loonontwikkelingen en prijsindexatie. Tegelijkertijd geldt dat de subsidieplafonds jaarlijks worden vastgesteld door het college, binnen de door de gemeenteraad vastgestelde begroting.

Indexering is daarmee geen juridisch afdwingbare verplichting, maar wel de bestuurlijke norm waar het college zich aan committeert. Alleen bij zwaarwegende beleidsmatige of financiële overwegingen kan het college gemotiveerd besluiten hiervan af te wijken.

Deze jaarlijkse afwegingsruimte borgt enerzijds financiële beheersbaarheid en bestuurlijke flexibiliteit, en voorkomt anderzijds dat de gemeente zich verplicht tot indexering zonder begrotingsruimte. Dit kan een zekere mate van onzekerheid met zich meebrengen voor subsidieontvangers, al is het streven om voorspelbaarheid en continuïteit zoveel mogelijk te waarborgen.

Kosten, baten, dekking

Kosten

Het invoeren van een indexeringsbeleid voor subsidies heeft structurele financiële gevolgen voor de gemeentebegroting. Vanaf 2026 worden subsidieplafonds jaarlijks geïndexeerd:

Op basis van cao-afhankelijke loonindexering en prijsindexering wordt de structurele jaarlijkse financiële impact geraamd op € 245.160, uitgaande van het huidige subsidievolume (zie bijlage Financiële Onderbouwing). Voor het jaar 2026 is in de gemeentelijke begroting een stelpost van € 160.000 opgenomen ten behoeve van loonindexering van professionele subsidieontvangers. Voor prijsindexatie is op dit moment geen structurele ruimte opgenomen binnen de begroting. Het resterende bedrag – circa € 85.160 – vormt het aanvullende budgettaire effect, waarvoor dekking wordt gezocht bij de voorbereiding van de begroting 2026.

Het college behoudt de mogelijkheid om jaarlijks subsidieplafonds vast te stellen of bij te stellen op basis van beleidsmatige en financiële afwegingen. Daarmee blijft het beleid financieel beheersbaar en bestuurlijk flexibel, met behoud van maatschappelijke effectiviteit.

Baten

N.v.t.

Dekking

Er is op dit moment nog onvoldoende structurele financiële ruimte opgenomen in de begroting voor het voorgestelde

indexeringsbeleid. De meerjarige doorwerking van dit beleid dient daarom te worden opgenomen in de meerjarenbegroting 2026 en verder.

Voor de jaren na 2026 wordt de indexering betrokken bij de compensatie die we via Gemeentefonds ontvangen voor prijs- en loonontwikkelingen.

Aanpak

Artikel 5a wordt via een wijziging opgenomen in de ASV waarmee de systematiek van indexering wordt vastgelegd. De Indexeringsregeling subsidies sociaal domein 2026 gemeente Soest is reeds vastgesteld door het college. De geïndexeerde subsidieplafonds worden vanaf 2026 jaarlijks vastgesteld door het college. Het indexeringsbeleid wordt periodiek geëvalueerd.

Communicatie

Bij vaststelling van het gewijzigde subsidiebeleid, inclusief het nieuwe indexeringsbeleid, wordt de wijziging actief gecommuniceerd naar alle betrokken partijen.

- **Externe communicatie**

Alle betrokken maatschappelijke organisaties ontvangen een gerichte informatiebrief waarin de nieuwe systematiek wordt toegelicht. Daarbij wordt uitgelegd hoe de indexering wordt toegepast, welke kosten worden meegenomen en wat dit concreet betekent voor toekomstige subsidieverlening. De informatie wordt tevens gedeeld via de gemeentelijke website en opgenomen in de algemene communicatie over het subsidiebeleid.

(Uitkomsten) advies en inspraak

N.v.t.

Wettelijke grondslag en/of kader:

Artikel 149 Gemeentewet: Geeft de gemeenteraad de bevoegdheid om verordeningen vast te stellen en te wijzigen, zoals de **Algemene subsidieverordening Soest 2020 (ASV)**.

Artikel 160 lid 1 onder e Gemeentewet: Bevoegdheid van het college om subsidies te verstrekken en beleidsregels vast te stellen binnen de door de raad vastgestelde kaders.

Artikel 4:26 en 4:27 Awb: Regels voor het vaststellen en bekendmaken van subsidieplafonds, inclusief de mogelijkheid tot indexering.

Coalitieakkoord 2022-2026 Soest: Onderstreept belang van sterke maatschappelijke partners en ondersteuning van voorzieningen – onderliggend motief voor behoud koopkracht in subsidies.

Beleidsevaluatie

De indexeringsregeling is door het college vastgesteld en heeft een doorlopend karakter. In 2028 vindt een evaluatie plaats om te bezien of de regeling effectief en passend is. Eventuele aanpassingen worden alleen overwogen indien daartoe aanleiding bestaat. Afwijkingen van de regeling worden aan de raad gemeld.

Referendum

N.v.t.

Ondertekening

Soest, 22-04-2025

Burgemeester en wethouders van Soest,
De secretaris, de burgemeester

Leontine Vermond

Rob Metz